

Интервю за вестник „Ние“

За девета поредна година образователна програма по инициатива на Висшия съдебен съвет предоставя знание на ученици за законите и правораздаването

Наградиха победителите и участниците в Общинския етап на Ученическите игри във Видин

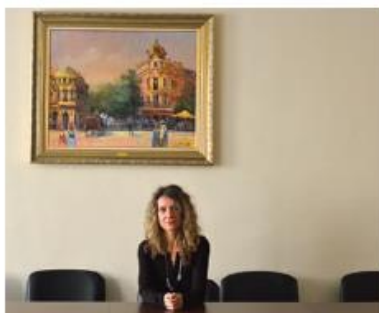

Близо 750 ученици взеха участие в Игрите за учебната 2022/2023 година. Те се състезаваха в 8 дисциплини: футбол, волейбол, баскетбол, лека атлетика, тенис на маса и шахмат. Отборите бяха разделени в три възрастови групи: 5-7 клас; 8-10 клас и 11-12 клас за момчета и момичета, юноши и девойки.

Церемонията по награждаването се

▷ на стр. 8

За девета поредна година образователна програма по инициатива на Висшия съдебен съвет предоставя знание на ученици за законите и правораздаването

В интервю за вестник НИЕ Съдия Дияна Дамянова – съдия в Районен съд- Кула

разказа за своите наблюдения и приноса си при реализирането на образователната програма:

Съдия Дияна Дамянова: Участвам в реализирането на Образователна програма „Съдебната власт-информиран избор и гражданско доверие“. Отворени съдилища и прокуратури“ още от самото ми постъпване в Районен съд – Кула през 2016 година. Ежегодно се срещаме

с ученици от СУ Васил Левски, гр. Кула като целта ми е да обхващам училищата от по-малките населени места – Бойница, Грамада и Раковица. Най-често каним учениците в сградата на съда като по този начин те по-лесно възприемат какво е съда, когато са вътре в съдебната зала, когато видят кабинетите на съдиите и се запознават от близо с дейността на съдиите. Срещаме затруднения при транспортирането на учениците от другите

▷ на стр. 3

Великденска добавка от 70 лева ще получат възрастните хора с пенсии

Уважаеми жители на Община Видин,

Приемете моите искрени пожелания по случай един от най-светлите християнски празници – Великден. Той е символ на вярата в доброто и надеждата и ни изпълва със съпричастност и добронамереност.

В тези празнични дни пожелavam на Вас и Вашите семейства да отворите сърцата си за любовта и милосърдието, да се уважавате и подкрепяте. Нека бъдем заедно и в усилията да възраждаме своя роден град и прекрасния Видински край и да го направим по-красиво и по-добро място за живеене. Бъдете здрави, сплотени и успешни във всяко ново начинание!

**Честито Възкресение Христово!
Светли Великденски празници!**

Д-р Цветан Ценков
Кмет на Община Видин

Любен Иванов:
Хората трябва да усещат подкрепата и отговорността на институциите
Решението на ВАС за такса Смет е победа на видинските граждани

„НИЕ“: Г-н Иванов, получихте доверието на жителите на област Видин да бъдете техен представител в 49-ото Народно събрание. Имате и впечатляващ брой

▷ на стр. 2

Позиция на Община Видин относно окончателното решение на ВАС за отмяна на увеличението на такса битови отпадъци

Във връзка с окончателното решение на Върховния административен съд (ВАС) от 4.04.2023 г., с което се отменя решение №1 от 7.01.2022 г. на Общински съвет – Видин за повишаване на размера на такса битови отпадъци, Община Видин заявява, че

▷ на стр. 2

За девета поредна година образователна програма по инициатива на Висшия съдебен съвет предоставя знание на ученици за законите и правораздаването

▷ от стр. 1

населени места, за мен това продължава да е приоритет и ще настоявам да се даде по-голяма възможност на учениците от малките населени места. За нас не е проблем да ги посещаваме в училищата им, така запознахме още в самото начало, но ефектът е много по-слаб от този, който се получава когато учениците идват при нас на място.

Ние винаги сме насреща и винаги можем да намерим време да приемем един или два класа. Отворени сме и да ходим по места в различните училища.

НИЕ: Кое е най-интересно на участниците в програмата? Какво е най-голяма степен ги интересува?

Съдия Дияна Дамянова: Най-интересно на учениците им е в съдебната зала. Представяме им тоги, правим симулативни процеси, задаваме им роли. Наказателното право им е най-интересно, защото всеки е чул някой казус по телевизията и иска да научи как се стига до определено решение и защо решението е такова. Важно е да са информирани от малки, да знаят своите права и задължения, за да бъдат правилния коректив. Забелявам, че когато човек не е информиран много по-лесно може да бъде манипулиран.

Напоследък младежите ни задават въпроси за разводите: какво се случва с децата, как се решава при кой родител да живеят, иска ли се мнението на децата? Това е знак, че има някакъв проблем, който пак идва от липсата на информация. Много често в различни риацити формати се разиграват драми и

проблемът се пресъздава по начин, който създава впечатление, че разводът е нещо страшно и оставя впечатление у децата, че след развода детето ще загуби връзка с единия родител. Работим и за повишаване на знанията им и по този въпрос. Най-често задават въпроси свързани с наказателното право. Разясняваме им и въпроси свързани с административното право, за административната отговорност и административните наказания. Обръщаме внимание както на техните права, така и на техните задължения като граждани и ги информираме за различните институции, които могат да им окажат подкрепа.

НИЕ: Имате споразумение с МОН. Как Ви подкрепя Министерството при реализацията на образователната програма?

Съдия Дияна Да-

мянова: Споразумението ни позволява да влизаме в училище и да използваме часовете, най-често това се случва в часа на класа. Имаме затруднение да влезем в часовете, тъй като всичко е разпределено, учебната програма е фиксирана и не е лесно да се влезе в училище и да се включим в програмата. В последните години се изучава гражданско образование, преди това хората добиват представа какво е съдебна система, едва когато се облъскат с нея или от медиите, въпреки че образът, който се създава там не е особено обективен. Ефектът от обучението ще е още по-добър ако включим и родителите.

НИЕ: Предвиждате ли да включите младежи, които вече са завършили училище?

Съдия Дияна Да-

мянова: Проблемът е, че няма как да ги обхванем. В деня на отворените врати, който прави всеки съд има възможност всеки гражданин да посети съда и да получи нужната информация и знания. По-скоро ние трябва да работим изключително активно с по-малките ученици. Те са информирани по доста въпроси и е полезно да бъдат ангажирани. Разработили сме и материали достъпни за най-малките. Филмът, който направихме даде много добър резултат. Ролята на МОН тук беше голяма, тъй като Министерството се ангажира с това да разпространи филма в училищата на територията на цялата страна и това даде още по-голяма информация за възможностите на нашата образователна програма.

НИЕ: Програмата си поставя за цели повишаване на компетентностите на педагогиче-

ските специалисти. Има ли повишен интерес от страна на учителите към възможностите, които програмата предлага?

Съдия Дияна Дамянова: Към момента няма повишен интерес към програмата от страна на учителите, но се надяваме, че ще създадем по-добри контакти с учителите и все повече ученици ще се включат. В училището в Кула имаме добър контакт с някои от учителите и те често ни посетуват със своите ученици. Ние сме отворени към всички, които искат да се включат, но тази активност трябва да идва от учителите и училищата.

НИЕ: Какви са според Вас основните проблеми в обществото, за които трябва да предприемем по-сериозни мерки?

Съдия Дияна Дамянова: Домаш-

ното насилие е много сериозен проблем. Това, което виждаме като статистика е само върха на айсберга. Масово е домашното насилие в семействата спрямо възрастни родители, особено в този слабо развит икономически район. Хора без работа, злоупотребяващи с алкохол или наркотици много жестоко насилват родителите си. Като общество трябва да работим за решаването на този проблем.

Аз и като съдия и като член на Общинския съвет по наркотични вещества, както и моите колеги, сме ангажирани да въздействаме на децата, за да може те да разберат колко е важно да стоят далеч от наркотиците. Разясняваме им, че са наказателно отговорни след 14 годишна възраст. Представяме им и функциите на Местната комисия за борба с противообществените прояви, която работи с тях ако имат правонарушение преди да навършат 14 годишна възраст.

В някои училища има проблем с кражбите, които се извършват от деца в много ранна възраст. Важно е да се провежда превенция, защото когато пораснат вече е късно, особено ако са тръгнали по пътя на наркотиците. Това е като снежна топка, набираща скорост, необходими са им средства за да си закупят наркотици, започват да крадат, да извършват и други престъпления и става сериозно.

Важно е да правим всичко възможно да ангажираме младите хора и да ги подкрепяме. Когато са ангажирани, те самите се мотивират да вършат добри дела и намаляваме шансовете да поемат по грешен път.

Повече за програмата „Съдебната власт-информиран избор и гражданско доверие“. Отворени съдилища и прокуратури“:

Програмата се провежда по инициатива на Висшия съдебен съвет и е резултат на Споразумение за сътрудничество между ВСС и Министерството на образованието и науката. Стартира през 2014 година в 28 предварително определени училища в областните градове, в които има окръжни съдилища и прокуратури и е насочена към ученици от 10 клас, а през 2021 се разширява възрастовата група на учениците от 5 до 12 клас.

Програмата има за цел да обогати познанията на учениците относно статута, структурата и функциите на съдебната власт на Република България; формиране правната грамотност и култура; повишаване степента на спазване на законите; постигане на разбиращие и отворено към обществото правосъдие, повишаване на доверието към съдебната власт; реализиране на

гражданското образование на практика; усъвършенстване на компетентностите на работещите по програмата педагози и магистрати; укрепване на междуинституционалното сътрудничество за насърчаване на творческите търсения и изяви на учителите и учениците.

Взаимодействайки с учениците, магистрате и съдебните служители разшириха предвидените теми в програмата, съобразно техния интерес към темите киберпрестъпления и опасности в социалните мрежи, употреба на наркотични вещества, агресията в училище, трафик на хора и други. Разширени са и формите за предоставяне на информация. Сред тях е и създаденият през 2022 година късометражен образователен филм: „Твоите най-важни права и отговорности като дете“. Филмът е съвместен продукт на Административен съд-Видин, Окръжен

съд-Видин, Районен съд-Кула и Районен съд-Белоградчик, който заедно с всички разработени за целите на програмата материали е достъпен на страницата на Административен съд – Видин в рубриката Нека говорим.

За реализираната програма през 2017г. ВСС е отличен в конкурса „Кристали везни на правосъдието“ на Съвета на Европа. Ежегодна награда за иновативни практики, допринасящи за ефективността и качеството на правосъдието.

В продължение на девет учебни години органите на съдебната власт са обхванали над 100 000 ученици. През учебната 2022/2023 в програмата участват 142 органа на съдебната власт, лектори са 420 магистрати и 109 съдебни служители, които работят доброволно, безвъзмездно и всеотдайно за реализирането на Образователната програма.